

1Tm en nateni

TÌMÒTÉÈ 1

Pòkàta Pódì wàhaà-ta Tímòtéè

Cetá Kammá

Pódì pòkàcecerá ò wàhaà-ta-dà Tímòtéè. Ò de tà n'òò wàhaà-ní è péé Màsèdónì teñka-dà, kà Tímòtéè menn péé Èfésì yotí è cèx weèdòj-nàmòni. Ò d'oò hýnà ye pesá è kpèi ó tempanà ye yotí kú weèdòjpa-dà kà pa dandaní é kpeka. Pódì Weèdi wenaamá cakàma cànku déèkú meheká-dà ò de ò pètà-nà-ma Dísítì yotí (Dentá Tn 16.1-3) óò caka Sèsù wenaamá k'ó mà teha. Ye kú dàhàka, k'ó bëhìna Pódì o cànci dòjdi meheká, òò tempú-nà Weèdi dehèmu meheká. Ye kú kpémú-dà tee kà Pódì ò yún o bítá.

Ò de ò wàhaà ye pòkàtà è kpèi é wekàna Tímòtéè mìì héé-sa Èfésì weèdòj-nàmòni wekú-dà n'òò yònà é hìmpú é kù dòhà.

Weyuùka sàka ò wedà-ka kú hýnka ye pòkàtà mehekà k'yé békú Tímòtéè é kà deha-nà, menká-dà héé: Tímòtéè de yònà é màa-á-ma dandaní kpémú é yeda nà nɔñhüefá biòhànamá niikpákpàapa biòhàni-ma kà mà pú coó. Ò de yíd'òò caka weèdòj-kpémàma nà weèdòj-nàmòni dehàpa yònà é n'yòmìpu-dà kà pá neé pà bàta. Ye kú dàhàka, k'ó kòjò tencí Tímòtéè mìì héé-sa poòpa hýnka, kpípoòti hýnka, dapàmìma hýnka, dakpémàma hýnka, nuñdehèpa hýnka, nà káápa hýnka.

*O wεyuudí tɔ́di meni de wεi weèdɔ́pa yònà é n'fòù-ma kú bookú-dà,
nà Tùmòtéè móñní kú fòùmu yònà é n'yòmpu pa cɔhɔka.*

Ntε ye pɔkàta wεmá tìnkààma ma tɔ́ma:

Tm-c 1.1 - 2 : Dɔ́mu.

*Tm-c 1.3 - 11 : Niìkpákpààpa biɔhànì-sa k'yè pú nɔ́-nà kpéñítìnùka
hímpú.*

Tm-c 1.12 - 20 : Pɔ́dì wεpútáma.

Tm-c 2.1-3 - 13 : Weèdɔ́pa fòùmu yònà é n'yòmpu.

Tm-c 3.14 háá 4.5 : Biɔhànamá mèmà pú coó-ma.

Tm-c 4.6 - 6.21 : Pɔ́dì teñ Tùmòtéè.

Dòòmu

¹ Mmí Pódì-d'àà wàhu ye pòkàtà mèntà-ní. N yòn Sèsí-Kídísì tontondikó-dà, miì tee-sá Weèdi ti Fíhino nà Sèsí-Kídísì ti dań-ko, mèmpá-dà n kóð nùdi.

² Tímòtéè, a yòn n bítá móntá-dà Weèdi còku mèheká. Ti Báàa Weèdi, nà ti Teó Sèsí-Kídísì áa kóná, áa kón séèma, áa paqá wèèdi.

Paá yòkàma nà mèmpà biòhànì-pa nuñhetí.

³ K'yé n'yònà n d'aa hímpú è kghedi Màsèdónì tempáàku, ní m'péé Èfésì yctí mèheká, è yáá nìpa pàcòpà-dà yè péé è biòhànì biòhànamá tòòma kà mà pú coó. Pà caka kà pá nehìna ye kú biòhànamà. ⁴ Pà caka kà pá nehìna hoñcí wemá, nà hákádàma pa yàapa yèka híñka kà kà kóó nùnì. Yè tèhu-nà-ní nònòhicí-dà sààdi, yè pú tempú-nà Weèdi kpèi é paá-sa ti fòùmu mèheká kà ti yè yáá nà dandaní

kpémú. ⁵ N hín á pà caka miyá, è kpèi kà pa dòkàma-dà é wehika tòòpa híñka. Ye dòkàma mèe yònà é yèèni nà yàma mèmà weni-má mèheká-dà, nà yañmàhàsuuká mèheká, nà dandaní nìcò kú mèheká.

⁶ Pàcò yedì-í-ma ye còkù híñka, è dúú nònòhéhécíci mèheká é fédí. ⁷ Pà hín pà yòn Weèdi kpéntìnùka biòhànapá-dà, pa mómpá hág pú yáá pà cakú-sa. Pà p'ée wekáà-nà sukú, è hág yè biòhànì è dań pa còòdi.

⁸ Ti yáá-ma è yò kpéntìnùka sudi kà ti kà tún yè békáàma kú bookú. ⁹ Tí hág yònà é n'yáá-ma è yò kpéntìnùka pú péé mèmpà coó-pa kpémú, àmá kà péé niìkpákpàapa kpémú-dà, nà topúyoupá, nà mèkatohiká yañma, nà niìsìmma, nà mèmpà pú cunì-pa Weèdi yoo

mìì yòn-sa ni kpéesá, nà mèmpà kòùdì-pa pa báàpa yoo pa mààpa, nà niìkòùpa, ¹⁰ nà dòópa, nà daapá mèmpà dòdi-nà-pa pa datòòpa, nà mèmpà yedí-pa nìpa, nà nuñhetí yañma, nà mèmpà hág wéha-pá è hág pú kó pàna ye yañya, nà mèmpà kú wènnì pàkú-pa kpákpààsa tòòsa k'yè pú péé-nà biòhànamá mómmá. ¹¹ Ye biòhànamá mómmá péé Wenaamá Weèdi n kóð-ma mèheká-dà, è békú Weèdi mènì yòn-di wèèdi yudí, ni wéhimú sáápu.

Pódì seé Weèdi nà suumá n'òò paà-ma kpémú.

¹² N sedí ti Teó Sèsí-Kídísì mèññ n pëj-kó kpeèti è yò n pñá o tñmú. N ò sedí n'òò cçj-ma é n'hjtà n códí è kó neé paá-ma ye tñmù, k'ó n baàta mu kpémú, ¹³ mmí mèññ de wëi-kó kpákpààma o hñka, é fákapa o nìku, óò tèùnà. Àmá k'ó n kñn séèma, mìi tee-sá n de hñn mema è pú yáá. N de pú káá dandaní o hñka. ¹⁴ Hákà, kà ti Teó é n bëka o paásuumá sàma, é n paä dandaní nà dñkàma mèmà péé-nàma-ní Sèsí-Kídísì pesá. ¹⁵ Nte wemá mèmà yòn-ma webeèdi, k'yè békú nìpa weñni é mà teha: Sèsí-Kídísì tèni fòùku mëheká è kó fñhina niìsñmma-dà. Mmí-dà há yòn sñññ móññ pa weñni mëheká. ¹⁶ Àmá kà Weèdi é n kñn séèma. Ye wòni, kà Sèsí-Kídísì é bëka o mÙyø sáápu n hñka, mmí mèññ yòn-ko niìsññ móññ niìsñmma weñni mëheká. Yè yòn yohènamá-dà ò kñj-ma mèñpà kó taàa-pá pa dandaní o hñka, é détá fòùmu mèmù bá yòo-pú. ¹⁷ Weèdi yòn wódo mèññ kñj-ko-dà yòomá, mèññ pú kó kpíí-ko daadí yènì, nìi pú mädí-ko, mèññ yòn-ko Weèdi o cñjdi. Nìpa weñni ní nì n'cuunì, é nì n'wékànì k'yé n'kñj yòomá. K'yé mà n'yòñ.

¹⁸ Tímòtéé n bidà, wemá m'a kójì-ma-dà ye pesà-ní. Mà péé-ma nà wemá Weèdi weténápa de wedà-ma-hq a híñka. Yincí ma híñka é taá taàsuupú, ¹⁹ ní n'káá dandaní, nà yaàmmàhàsuudí. Pàcøj yedáà pà kó besí-ma ye kú yààmmàhàdì-dà, ye wòni é féná pa dandaní. ²⁰ Pa mèheká, Yimènèé péé-ma nà Àdèkìsántì. N pà tàà Weèkupá wodo nìhi mèheká-dà, k'yé teha kà pá biøha pà kó hímpú è koò pú n'tée Weèdi.

2

Né n'cɔòhu Weèdi nìpa weñni kpémú.

¹ Niiyę́ cecesá n ne cṓhu-sá-dà héé: Né n'doń Weèdi, é nì n'cṓhu, é nì n'séúkú, é nì n'sedí nìpa weñni kpémú. ² Né n'doń Weèdi wóópa kpémú, nà mè́mpà kú wennì káá-pa kpéñti, k'yé teha kà tí n'fòù k'yé bóhi, kà kōkapàma n'kóó, kà tí n'tùn Weèdi, é m'pákú mìi suu-sá. ³ Mií-dà héé suu-sá, kà ti Fíhìnɔ Weèdi yè naanà. ⁴ Nì yè naanà, mìi tee-sá nì kpèi nìpa weñni-dà é fítá, é yádá webeèdi, ⁵ è yáá Weèdi yòn nìc̃-dà, kà cawàdo yòn òc̃ nìpa nà Weèdi cöhàka. Ye cawàdo yòn nìdo-dà, menń-dà mèe héé Sèsí-Kídísì, ⁶ mèññ kóó-ko o fòumu é bodá yè de bekú-sa, é dontá nìpa weñni. Ye kú paámà-dà ò paà-ma wòni Weèdi de hínà-di, è kó bëka nìpa weñni è yò Weèdi kpèi é pà fihìna. ⁷ Ye kú kpémú-dà mèe tee Weèdi n tákadà-ma, kà n yòn ni wecako nà ni tontdikó. Bemú-dà n cakú-ma, n pú bántí. Nì n pükà è yò n biçhàna, mìi héé-sa dandaní nà webeèdi wemá-dà mè́mpà pú yòn-pa Sùwífùpa.

⁸ Ye kú kpémú, n kpèi kà daapá é n'yoòhu pa nòhi-dà híñka, é n'còòhu Weèdi páàti weñni. Pá mà n'hòñ nà yañwemmá, kà fùùdi nà kòòka é n'kóó.

⁹ N mèe té kpèi kà poòpa é m'bádì cóñcodí-dà. Pà dà m'bádì è kpèi é yená pa còjìdi. Pa baáma é n'sà-ho. Pa sepàñku diimá pa yùti fímma hìñka dá yetá é hñatá-ho, pà mèe dá n'tòjhù wúdó tomána, yoo é n'yídì paáká, yoo é m'báti díikpecí báatí. ¹⁰ Àmá, pà yònà é m'békú

pa suukú págsumá híñka-dà. Mií-dà poòpa mèmpà hín-pá pà dósí Weèdi yònà é m'pákú-ma.¹¹ Biòhanamá wòni, poòpa té kaàdi yòkàma é m'besí, é n'you-nà mèññ biòhanì-ko toòka.¹² N pú pɔn nùdi poòpa è yò pá biòhàna daapá, yoo é n'káá kpéñti pa híñka. Pa yònà é n'yòñ-ní-ma wámu,¹³ mìi tee-sá, Weèdi cedí pñá Àdám-dà é neé tñuna Éfù.¹⁴ Yè pú yònà Àdám-dà Weèkupá wódo de bántáà-ma óò yehènà, àmá ò de bántáà poòo-dà, k'ó yetá-nà Weèdi.¹⁵ Hákà, poòo kó m'pení-ma bíihí, ò mèe kó wántá détá-ma fítáma k'ò sɔncí è káá dandaní, nà dòkàma, è fòù fòùmu Weèdi kpèi-pú.

3

Woò móñn-dà kó neé n'yòñ weèdòò-nàmòni yìkànyìdo?

¹ Wemà memà yònà bemú-dà. Kà nìi kpèi é n'yòñ weèdòò-nàmòni yìkànyìdo, tñnsuumú-dà ò dósí-ma.² Yè békú weèdòò-nàmòni yìkànyìdo fòùmu ní n'suu-ú-ma, kà nìpa dá n'déékú pà kó n'wèi-sa o híñka. Ò yònà é n'káá poòo òcž-dà, é n'nón è cëhú o cždi, é n'káá yañfòùma, é n'nón è weñ nà tçòpa. Ò yònà é n'nón è coní-ma càmma, é tñmá n'nón è biòhanì.³ Ò pú yònà é n'yòñ naàyàdo yoo é n'káá kòòka. Àmá, ò yònà é n'yòkànì-í-ma, è pú n'kpèi wekú. Ò pú yònà é naaka-nà dífa sàma.⁴ Ò yònà é m'pusí-ma o hžta kpéepá sukú, k'òo bíihí óò n'you-nà toòka dédéí.⁵ K'yè pú yònà memà, nìi mèññ pú kó neé púsí-ko o hžta kpéepá, nté ò kó hímà é neé púsí Weèdi hžta kpéepá?⁶ Weèdòò-nàmòni yìkànyìdo pú yònà é n'yòñ weèdòò pànn,

kà memà dò, ò kó dúú fónfón-ti-dà, ye wòni é dòdi Weèdi sìdàma meheká é n'yònà Weèkupá wódo dòdi-má ma meheká.⁷ Yè békú è yò mèmpà pú yòñ-pa weèdòòpa mèe té n'wèi o suumá-dà. Memà, nìi pú k'óò n'yòsí, ò mèe pú kó dòdi Weèkupá wódo máàka meheká.

Mmómípa-dà kó neé n'yòñ weèdòò-nàmòni dehèpa?

⁸ Weèdòò-nàmòni dehèpa mèetékà tá, pà yònà é n'coó-ma, é n'yòñ nìpa pà kèhi-pá. Pà pú yònà é m'buñti naàma meheká, yoo é m'pehèñta dící héhécíma.⁹ Pà yònà é m'pusí-ma dandaní webeèdi Weèdi pà fohìnà-di nà yañdéhimá.¹⁰ Kà ne kó pà tódá kà pà n'yòñ weèdòò-nàmòni dehèpa, yè békú ne té denà é pà beñi-ma é déhá pà yòmpu. Kà ne pú déhá kpákpàasa yècñi pa híñka, ye wòni kà né pà puká ye tñmú.¹¹ Poòpa mèmpà mèe té yòñ-pa weèdòò-nàmòni dehèpa tá, nìpa mèe té yònà é pà n'kèhi-í-ma. Pà pú yònà é n'déi è cžhú tçòpa yèka. Pá n'nón è cëhú pa cždi, é n'coó nìi weñni meheká.¹² Weèdòò-nàmòni dehèpa yònà é n'káá poòo òcž òcž-dà. Pà mèe yònà é n'nón è pükù-ú-ma sukú pa bíihí nà pa hžhi.¹³ Weèdòò-nàmòni dehèpa mèmpà pákú-pa tñmú sukú, nìpa kó pà n'cùni-í-ma. Pà kó n'wèi-í-ma Sèsí-Kídísì wemá è pú wani, mìi tee-sá pà dań o híñka.

Sàsa mìi sòo-sá kà Weèdi éè fohìna.

¹⁴ M'a wäahu ye pòkàtà mentà-ní, è dań è yò n pú kó yóka é tèi-ho a pesá.¹⁵ Hákà kà n pú neé è tèi-ho sánsákù-ní, n wäahaà-sà kó neé-ma áa tempanà, k'á n'yáá a yònà é n'fòù-ma kú bookú Weèdi kpéepá yìhìka, mempá mèmpà yòñ-pa Weèdi mènì fòù-di hònhòni kpéepá, è

púsí webeèdi é n'yònà dapèpukú hó m'púsí-ma kú bookú nàmòni.¹⁶ Mómasí híñka, mìì de sòo-sá è nòò-nà ti dandaní kpéesá, kà Weèdi éè ti foħina, yè wehi-í-ma. Mií-dà héé:

Kídísì hín nido é bëka o cɔɔdi,
kà Weèdi Sèdi é bëka è yò ò yòñ niìcoóko,
kà Weèdi tontondipá óò déhá,
kà pá caka o wemá boocí weñni meheká,
kà nipa é taà pa dandaní o híñka teñka nà ka nùdi,
híñka meheká, kà Weèdi óò wekàna.

4

Mèmpà biöhànì-pa nuñhetí.

¹ Weèdi Sèdi wedà-á-ma pòpói è yò dadèndèka meheká, nipa pàcɔ kó wéí-ma dandaní còku, é taá besí sèka mèñkà yehenì-ka tonàpu, nà weèkupá biöhànamá.² Pà kó héda kà yañpeñtapá nà nuñhetí yañma-dà é pà yehëna. Ye kú yammà, pa yàma koò pú fòù, mà yònà hæmú-dà mà pedà-ma.³ Pà biöhànì è yò nipa dá n'tóíkú poòpà-dà, pà mèe dá n'yon dimá màcɔ. Hákà, Weèdi-dà pañ ye dimà-ní-i, è yò weèdɔòpa, mëmpá mèmpà yáá-pa webeèdi ní mà n'yon é nì n'séé.⁴ Weèdi pañ-sa weñni suu-ú-ma, yècñi pú yònà é yeda. Hákà, k'à kó dii-sá weñni, k'à té seda Weèdi n'èe kpémú,⁵ è yáá Weèdi wemá nà weèdɔòpa wekàni-í-ma niii weñni.

Mèññ yòñ-ko Sèsí-Kídísì deho sudó.

⁶ K'à biöhànì ye kú niì-ní weèdɔòpa, a kó n'yònà Sèsí-Kídísì deho sudó-dà, é túmá bëka è yò a móñní kpéñ-ma dandaní wemá híñka nà

biöhànamá mèmà coó-ma meheká.⁷ Àmá, dá teha hoñcí cakàma mèmà yòñ-ma hécí, è pú nòò-nà dandaní kpéemá. Biøha a kó hímpú é n'fòù k'yè coó Weèdi yìhìka.⁸ Wòñku tokènamá suu-ú-ma, àmá yè pú teèhu-nà-ní sàsa yècñi. Hákà, coóma Weèdi yìhìka, mii suu niìi weñni kpémú-dà, mìì tee-sá yè ti pøn fòùmu-dà yenì, è kó túmá wáñtá ti pañ kúñweñni kpémú.⁹ Mëmá-dà héé webeèdi, k'yè békú tí mà tñta nà yàma màcɔ.¹⁰ Ye kú kpémú, kà ti mòù è dehú kpeéma, yè yòñpu kpémú-dà ti taà ti dañma Weèdi mènì fòù-di híñka. Mëmá-dà yòn nipa weñni Fíñino, weèdɔòpa kú dàkà.

¹¹ Mií-dà a yònà é biöhàna-má nipa, é pà caka è yò p'ëe tñna.¹² Òcɔñ d'aa yósa è yòpu kpémú a yòñ bíitá. Àmá, ní m'békú weèdɔòpa pà yònà é n'fòùkaàma, a wemá meheká, a pañma meheká, a dñkàma meheká, a dandaní híñka, n'aa wenimá meheká.¹³ Pañ a kpéetí é n'kañ Weèdi wemá nipa yìhìka, é n'yahikànì pa wòñti, é pà m'biöhànì háá daadí n kó tèi-dí-ho.¹⁴ A dá díná bëékú pañ Weèdi a pëi-dí. Ní n'aa pëi, weèdɔò-nàmòni kpéñma cɔñà tñjí daadí-dà pa nòhi a híñka é pañ weèdɔòpu, kà Weèdi weténápa é wèdá Weèdi kpèi-sá a híñka.¹⁵ Ní m'pañkú miì kú wennì nà yàma màcɔ, é kɔɔ a cɔɔdi dédéí ye tɔmú meheká, mema nipa weñni kó déhá-ma a tahúma yìhìka.¹⁶ Pañ yókàma, a móñní fòùmu n'aa biöhànamá híñka. Ní n'wëdì ye kú niì híñka. K'à hñn mema, a kó fíñina-á-ma a cɔɔdi, nà mèmpà k'aa besí-pa.

5

Weèdɔòpa pañma pa tɔòpa yìhìka.

¹ A dá haàta kpeéma dakpéñn, àmá ò teń yòkàma é n'yònà ò yònà-ma a báàa. Á teń dapàmma é n'yònà pà yòn-ma a kúcàpa. ² Mèe té teń pokpémma é n'yònà pà yòn-ma a mààpa, poòpa mèmpà pú kpéñ-pa é n'yònà pà yòn-ma a potòpa. Héé k'aa yàma é n'déhi pa yìhìka.

³ Ní n'wisí sukú kpíipoòti, kpíipoòti mèntì péé-ti ti cɔɔdi kú dàkà.

⁴ Àmá, kà kpíipoòku káá bíihí yoo yaàbíiká, mènhí-dà yònà é biòha, hì kó hìmpú é cedí é púsí hi hɔɔtà-kpéepá. Ma kú bookú-dà hì kó bodá-ma hi báàpa yoo hi báàkpémma de hì paà-sa. Mií-dà mèe sudi Weèdi yìhìka. ⁵ Kpíipoòku mènkù péé-ku ku cɔɔdi, è kóó mènn kó kù púsí-ko hó taàa ku daŕma Weèdi hìñka-dà. Yèñka nà wèñku, kù hó nì n'yún è cɔòhu ni tempàma-dà. ⁶ Àmá, kpíipoòku mènkù paà-ku kù kpèi-sá, kù kpíi-í-ma bá kà kù fòù. ⁷ Mií-dà a yònà é pà biòhànamá, k'yé teha kà nìpa dá déhá kpákpàasa yècññ pa hìñka é n'wèi. ⁸ Kà nìi pú púsí o hɔɔtà-kpèepá, o báàpa móñ-mómpá kú dàkà, ye yaññ wéi Weèdi còku-dà. O kpéesá petà-á-ma-ní, é hñatá-nà mènn pú dññ-ko Weèdi. ⁹ K'á kó waàta kpíipoòku yèdi, kpíipoòti mèntì sàñà-ti tempàma yèka meheká, k'á héda kà ku beeká é yòo púkò kpéemá. Kù mèe de yònà é n'yan dññ òcñ-dà pòpóú. ¹⁰ Nìpa mèe yònà é n'yáá-ma kù paà-sa weñni k'yè sudi. Pà yònà é yáá-ma kà kù woháà ku bíihí sukú, kà kù coní càmma ku hɔɔta meheká, kà kù coní ku weèdɔtòpa sukú, kà kù tempú-nà nántepá, kà kù paà paáma tòma weñni kà mà sudi. ¹¹ Àmá, a dá taàa kpíipoòti yèka meheká mèntì káà pàñti-tí, è yáá yè kó tì dodí tñí wòni è yò tí tñmá tódá daapá, tì

kó bútá-ma-hó Kídísì dàhàka. ¹² Ye wòni, tákadáma cecemá tì de tódà-ma o yìhìka, mà tɔtà-á-dà kà tì hìn yetáti. ¹³ Týmàkaà, tì pú hó n'káá yècññ tì paà-sa, ye wòni è té n'déi hɔɔta nà ta tòta. Mëma bààsí, tì hó tñmá n'déi nà dódókú-dà è pú sɔñì yècññ, è wéi mií pú tì wáñ-sa hìñka. ¹⁴ Ye kú kpémú-dà tee n kpèi-má, kà kpíipoòti mèntì káà pàñti-tí é tónka daapá, é peha bíihí, é púsí ti hɔɔhí. Mëma, tì pú kó paà bòdi ti kàtòpa, kà pá n'wèi kpákpàama ti hìñka. ¹⁵ N wèi miyà mií tee-sá, kpíipoòti tìcñ yòo péé-pu-dà, è wéi Weèdi còku, è tññ Weèkupá wódo. ¹⁶ Kà poòo yòn weèdɔò, è káá kpíipoòti o hɔɔta meheká, ò yònà é tì n'tempú-nà-á-ma. Mëma, tì koò pú kó n'yòn totodí weèdɔòpa hòñhòni, ye wòni kà nì ní n'tempú-nà kpíipoòti mèntì péé-ti ti cɔɔdi.

¹⁷ Weèdɔò-kpémma mèmpà nihí-pa weèdɔò-hòñhòni sukú, ne yònà é pà n'bopù còku màdéé-dà, mèmpà wéní-pa è cakú Weèdi wemá è mà biòhànì, pa kú dàkà. ¹⁸ Múndikaà pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò: Pà pú hó bowá naàkáñtäfa nùdi è yò fà dá kñntá yòdi^a. Pà tñmà wàtà è yò: Tɔntɔññ sàñà o boutí-dà. ¹⁹ Dá teha púúma pà kó kóó-ma weèdɔò-nàmòni kpéñn, kà nìpa pú tì pàdéé yoo pàtøa è déhá ye paáma. ²⁰ Kà mènn paà sìima, k'á ò caka nìpa weñni yìhìka, k'yé teha kà wantafñdi è cee tòpa, kà pà mèe té dá mà pañá. ²¹ Nte m'a cɔòhu-sá tenten Weèdi yìhìka, nà Sèsí-Kídísì yìhìka, nà Weèdi tɔntɔñtipá yìhìka: Tuñna m'a hìmpú nà coóma, a dá m'bahù nìpa. ²²

a 5.18 Isidàyéipa pesá, nèci-dà de podì yòka. Ye kú wòñi-dà pà wéi-ma è yò kà cì dehú, a dá bowá ci nùka è yò cì dá kà dii

A dá sèèdà é cɔná a nòhì òcɔñ kú híñka óò púká tɔmú weèdɔò-nàmòni mèheká. A mèe dá méná a cɔðdi tɔðpa sìma mèheká. Púsí a cɔðdi é n'weni.

²³ A dá n'yɔñ néemá cɔðdi, àmá a té yàà dífëë cémasí k'yé tempa-nà a mèkadɔnkú, mìi tee-sá a hó m'mokàta wòka weñni-dà.

²⁴ Nìpa pàcɔ kú sìma hó n'foó-ma, kà pá neé pà sii-nà. Tɔðpa mèekà, yè hó m'péé-péé-ma kà pá neé mà bantá. ²⁵ Ma cɔðdi-dà nà tɔnsuuná. Pà hó nà déhá-ma feñ-femma, bá pà pú dii-ná sánsákù, nà pú kó neé n'sòo-sòdi.

6

Núñma nà pa dakpémma.

¹ Weèdɔpa mèmpà kú wennì yònì-pa núñma, pà yònà é n'cuuni-í-ma pa dakpémma yè békáama kú bookú. Mëma, nìi pú kó neé tée Weèdi yèdi, yoo é yɔsa ti biòhànì-sa. ² Pa mèmpà káá-pa dakpémma kà pà yònì weèdɔpa, pà yònà é pà n'wani-í-ma. Yè pú yònà pà yònì-ma kpémú-dà pa kúcàpa Weèdi còku mèheká kà pà pú kó pà n'wani. Pà yònà é múñtá dòhà é deha-á-ma pa kpémú sukú mìi tee-sá, ye dakpémmà pà dehú-pà kú kpémù-ní, pà yònì Weèdɔpa-dà Weèdi naanà-pa sukú.

Biòhànamá kpákpàama nà káama mómmá.

Mií-dà a yònà é biòhàna-má nìpa, é pà kpákada kà p'éè tûna. ³ Kà nìi biòhànì tɔðsa yècû, k'yé pú péé-nà wemóma ti Teó Sèsí-Kídísì biòhànà-ma, nà biòhànamá mèmà nòò-nà-ma ti dandaní, ⁴ ye yaññ

fónfónti-dà k'óò kòù, ò mèe pú yáá yècû. Nòñòhicí nà hákádàma wenòka híñka, ye kú dønkú-dà h'òò n'káá. Mií-dà tèhu-nà-ní yandimú, nà kòðka, nà ne tɔðpa yèka cɔhàma, nà yaññmàhàkpákpàaka tɔðo híñka, ⁵ nà nòñòhicí wòka weñni nìpa mèmpà kú yaññmàhàka pú códí-ka cɔhòka. Pà koò pú yáá webeèdi. Pà hó m'maàhu è tonà Weèdi còku tûñnamá kó pà teè-ní dící-dà.

⁶ Mómasí híñka, Weèdi còku tûñnamá yònì kááma sàma yudí-dà, àmá yè yònì kááma sàma yudí, k'à sàà a káá-sa-dà. ⁷ Ti pú pení è toóní yècû fòòku mèheká, ti mèe pú kó n'tónti è toó yècû. ⁸ Ye kú kpémú, kà ti káá ti kó dii-sá, è káá ti kó báá-sa, yè ti sàà-á-ma. ⁹ Àmá, mèmpà kpèi-pá é hìn kááma yañña, pà hó dɔdi beríma mèheká-dà. Pà hó héda pa cɔðdi-dà, kà sìndápàgáma nà yaññmàhàsìka té pà cëë máàdi kpéemá, é pà túdí kýmú mèheká kà pá sèñ. ¹⁰ Kpákpàama dòódi yudí péé-nà-ní díidókàsàma pesá-dà. Nìpa pàcɔ dòkáà-ci-dà sàma, é dûú ci pehàma, ye wòni é féná pa dandaní, é kó pà cɔðdi nánkú dii-má sàma.

Tencí Pòdì kòð-ci Tímòtéè.

¹¹ Àmá fɔñ Weèdi nìdo, yentá mii kú wennì-ní. Peha a kó hìmá é n'coó, é n'daàdi-nà Weèdi. Peha a kó hìmá é n'káá dandaní, é n'káá dòkàma, é n'káá mÙyø nà yañyòkàmá. ¹² Màa mòòdi suudí dandaní kpéedí. Wédi é wáñtá détá fòòmu mèmù bá yòòpú, è yáá memu kú kpémú-dà Weèdi aa yíí-ma, k'à mèe de é wedá k'yé sudi nìpa dòódi yìhìka è yò a dañ Weèdi. ¹³ M'a kñì nùdi-dà, Weèdi mènì kñì-di nìi weñni fòòmu yìhìka, nà Sèsí-Kídísì mèññ wedà-ko webeèdi

mónní dandaní híñka Pýnsí-Pídáti yìhika,¹⁴ è yò á púsí kpéntinùdi Weèdi aa kÿð-di, é n'weni, é n'kóó kpákpààma màcómà háá é n'sànà daadí ti Teó Sèsí-Kídísì kó fodá-di-ní.¹⁵ Ò kó fodá-ní wòni Weèdi hínà-di-dà. Mení cÿðdi-dà héé kpeèti weñni yañn, è héé wèèdi yudí, è yòñ wóópa Wódo, nà tepá Teó.¹⁶ Ni kú cÿðdi-dà pú kó kpíí daadí yènì. Nì péé wenkú mëheká-dà, k'òòcÿñ pú kó neé kù hétá-ho. Òcÿñ pú nì déhà daadí yènì, òcÿñ mèe pú kó neé nì déhá. Mení cÿðdi-dà sàñà cuùmá nà kpeèti k'yé n'kóó yòñmá! K'yé mà n'yòñ.

¹⁷ Caka fòùkù mënku kú káápa è yò pà dá n'káá fónfónì. Pà caka è yò pà dá taà pa daímma kááma mèmà pú yókú-ma híñka, àmá pá mà tåa Weèdi híñka. Mení-dà ti pøn niñi weñni nà yàma màcó è kpèi yé ti n'nadi.¹⁸ Pà caka è yò pá n'pákú suumá, kà nìima ní n'sún pa pákáma mëheká. Pà caka kà pá m'pøn nà yàma màcó, é n'tookú pà káá-sa nà tòòpa.¹⁹ Kà pà høn mema, pà makànì kýñweñni daadí kpémú, kááma-dà mèmà suu-má, k'yèècÿñ pú kó neé mà píñ, k'yé teha kà pá wáñtá détá fòùmu mómmú.

²⁰ Tímòtéè, púsí sukú Weèdi a kÿð-sa. Yentá wehéhécíhi, nà biòhànamá pà toò-ma yááma biòhànamá, è yáá ye pú nòò-nà dandaní webeèdi.²¹ Pàcó de maàhu è tonà pà káá-ma ye yáámà-ní, ye wòni é nátá-nà Weèdi còku.

Kà Weèdi pákásumá é ne m'péé-nà!